

LIITE 3.

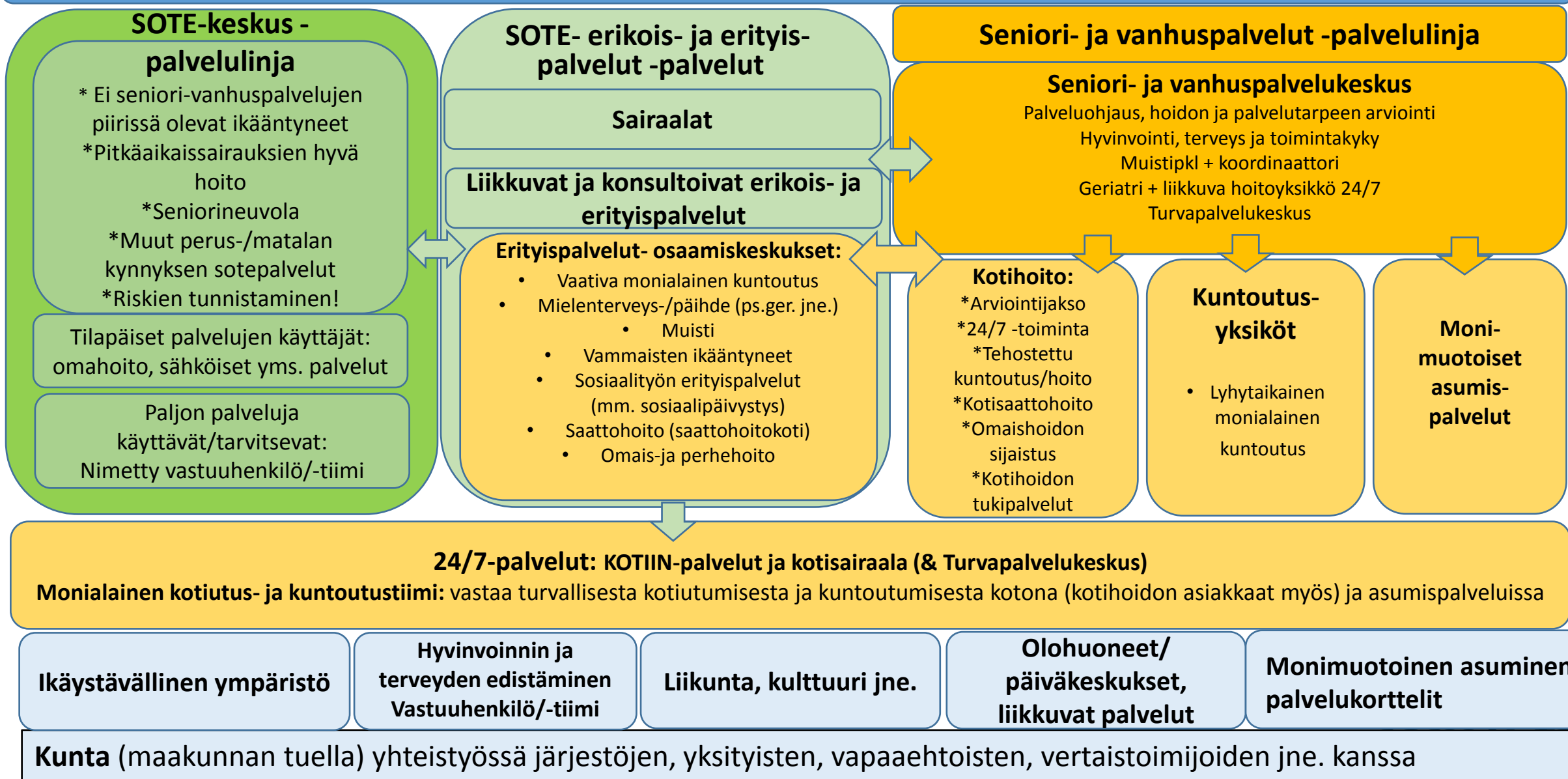
**Esimerkkejä
palvelulinjoista:
seniori- ja
vanhuspalvelut ja
perhepalvelut**

**Pirjo Tiikkainen & Asta Suomi
13.9.2016**

Call Center: Sote – neuvonta- ja palvelukeskus 24/7

Ikäspesifi-osaaminen, KAAPO-malli

Ikäihmisten palvelulinja ja Seniori- ja vanhushpalveluiden palvelulinja

- Palveluyksiköt koostuvat seniori- ja vanhushpalvelukeskuksesta, kotihoidon palveluista, kuntoutusyksiköistä, palvelukortteista ja monimuotoisista asumispalveluista.
- Palvelulinjaan voidaan sisällyttää myös osaamiskeskuksia (esim. muisti, perhe- ja omaishoito) ja erikoistason palveluja, kuten esim. psykogeriatría.
- Sote – neuvonta- ja palvelukeskus Calle center 24/7: Palveluportaali, yleiset nettipalvelut, tunnisteelliset nettipalvelut, sähköinen yhteys palvelujen tuottajaan, ohjauskeskus (palvelutuottajien hakemisen ja vertailun mahdollistava sähköinen palvelu ja valinnanvapautta tukevat tietojärjestelmäratkaisut).
- Niiden ikäihmisten, jotka eivät tarvitse seniori- ja vanhushpalveluja, perustason sote-palvelut tuotetaan laajan valinnan vapauden piiriin kuuluvassa väestövastuisessa SOTE- keskuksessa, kuitenkin hyödyntäen seniori- ja vanhushpalvelujen ja osaamiskeskusten gerontologista osaamista.
- SOTE-keskuksen/pisteen ja seniori- ja vanhushpalvelukeskuksen toimintoja on hyvä keskittää fyysisesti riippuen alueen tila- ja muista resursseista. Ikäihmisiä koskevat erikois- ja erityispalvelut integroituvat seniori- ja vanhushpalveluihin liikkuvien palvelujen, etäkonsultaatioiden ja erilaisten sähköisten yhteyksien kautta.
- Kotona asumisen tukemiseen tarvitaan ketterästi toimivia 24/7-palveluja.
- Kunnan rooli on oleellinen terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä ja suotuisaa ikääntymistä tukevien elinolojen turvaamisessa.
- Palvelujen tuottaminen tapahtuu selkeinä palvelukokonaisuuksina verkostomaisessa rakenteessa, jossa voi olla erilaisia palveluntuottajia.

Seniори- ja vanhuspalvelukeskus (palveluyksikkö):

Vastuut mm:

- Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sote-palveluista – lain (980/2012) edellyttämät vastuut säädösmuutoksineen
- Asiakkuuksien hallinta
- Eri toimijoiden yhteistyön koordinointi ja varmistaminen (tiedon ja palveluketjujen integraatio) > palvelukokonaisuuksien koordinointi
- Ikäihmisten hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen ja etsivä työ: koordinointi ja yhteistyö kunnan ja muiden toimijoiden kanssa
- Erikois-/erityistason palveluihin ohjaaminen
- Ikäihmisten etuudet ja tuet
- Yhtenäiset näyttöön perustuvat palvelun ja hoidon tarpeen arvioinnin periaatteet, kriteerit ja mittarit
- Moniammatillinen kokonaisvaltainen arviointi
- Palvelusetelit

Palveluvalikoima:

- Ikäihmisten ja heidän läheistensä asiakas- ja palveluohjaus
- Muiden ammattilaisten konsultaatiopalvelu
- Hoidon ja palvelutarpeen arviointi, palveluista päättäminen
 - Asiakasohjaus palveluihin: kotihoito, asumispalvelut, omais- ja perhehoito, muiden toimijoiden ja toimialojen palvelut, vapaaehtoistoiminta jne.
- Palvelujen koordinointi ja vastuutyöntekijät
 - Hyvinvointi, terveys ja toimintakyky
- Asumisen ja asuinympäristön arviointi, kodin muutostyöt
 - Apuväline-arviointi ja ohjaus
 - Muistipoliklinikka (hoitaja ja lääkäri) + muistikoordinaattori
 - Lääkäripalvelut (geriatri)
 - Liikkuva hoitoyksikkö 24/7
 - Erityisosajatiimit
 - Tukipalvelukoordinointi ja sopimukset
 - Turvapalvelukeskus
 - Omaishoidon tukitiimi

Periaatteita:

- Matalan kynnyksen saatavuus ja saavutettavuus turvattava sähköisillä, etä- ja liikkuvilla palveluilla, yhden luukun periaate
- Verkostomainen toiminta kuntien, yritysten, järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin palveluntuottajien kanssa, yhteispalvelupisteet
- Palvelutarpeen arvioinnin eri tasot: sähköinen itse- ja vuorovaikutteinen, henkilökohtaistettu sekä asiakkaan kotona tapahtuva arviointi, laaja-alainen moniammatillinen arviointi
- Asiakassegmentointi
- Palvelut räätälöidään asiakkaiden tarpeiden ja valmiuksien mukaan > vastuuhenkilön koordinoimat palvelukokonaisuudet
- Henkilökohtaisen budjetoinnin ja palvelusetelin hyödyntäminen
- Hoito-, palvelu- ja kuntoutumissuunnitelman avulla varmistetaan oikea-aikainen ja koordinoitu hoito/palvelu.
- Mahdollistetaan pienten ja keskisuurten yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden osallistuminen palvelujen tuottamiseen

Seniори- ja vanhushpalvelut

Kotihoito

- Arviointijakso
- Tilapäinen ja säännöllinen kotihoito
- 24/7 liikkuva yksikkö ja tehostettu kotisairaanhoido
- Tehostettu kuntoutus kuntoutustiimin tuella
 - Kotisaattohoito saattohoitotiimin tuella
- Kotisairaalan palvelut
 - Omaishoito
- Omaishoidon sijaistus
- Kotihoidon tukipalvelut
 - Turvapalvelu

Kuntoutusyksiköt

Monialainen kokonaisvaltainen lähikuntoutus

Osa maakunnallisesti keskitettynä (päihde-, mielenterveys, muisti, sosiaalinen)

Asumispalvelut

- Tuettu asuminen
- Ympäri vuorokautinen asumispalvelu
 - Saattohoito saattohoitotiimin tuella
- Tehostettu kuntoutus kuntoutustiimin tuella
- 24/7 liikkuva yksikkö ja tehostettu kotisairaanhoido
- Kotisairaalan palvelut
 - Turvapalvelu
- **Monimuotoiset asumisympäristöt:**
 - Palvelukorttelit (yhteisöasuminen, seniори- ja palveluasuminen)
- Perhehoito / Perhehoitokylä
 - Muistikoti / Muistikylä
 - Palveluasuminen
 - Lyhyt- ja pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Periaatteita:

- Arviointijakso ennen säännöllistä kotihoitoa, säännölliset palvelutarpeen arvioinnit
- Asiakkaan ja läheisen kanssa yhdessä laadittu hoito-, palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma, jossa eri tahojen vastuut määriteltä
- Kotona asumisen tukeminen ensisijaista, **mikäli se on asiakkaan edun kannalta järkevää ja turvallista**
- Laitoshiitoon vain lääketieteellisin perustein > pitkäaikainen hoito kodinomaisessa ympäristössä, ei laitoksessa
- Asiakas ei liiku – palvelut liikkuvat
- Mobiilisovellusten ja hyvinvointiteknologian käyttö
- Erikoisosaamisen saatavuuden varmistaminen (mm. tehostettu monialainen kuntoutus, gerontolog., muisti, kansansairaudet, vammaiset, mielenterveys/päihde, saattohoito, suunterveys, ravitsemusterapia)
- Kuntoutumista edistävä ja ennaltaehkäisevä työote kaikessa toiminnassa
- Vastuulääkäri (geriatri)
- Kaikkeen ei tarvita ammattiosaajia > Arjen auttajien hyödyntäminen
- Päivätoiminta yhteistyössä kunnan eri toimijoiden kanssa > kannustetaan osallistumaan kodin ulkopuolisiin toimintoihin

Kunta/ kunnat: T&H-edistäminen yhteistyössä järjestöjen, yksityisten, vapaaehtoisten yms. kanssa, päivätoiminta

KOTOA POIS-palvelut

